

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Медичний факультет
Кафедра фармації та фармакології

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
Навчальна практика
ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У НАДЗВИЧАЙНИХ СТАНАХ
підготовки Магістра
Галузі знань 22 – Охорона здоров'я
спеціальності 226 – Фармація, промислова фармація
Освітньо-професійної програми – Фармація

Луцьк – 2023

Силабус освітнього компонента «Навчальна практика Організаційні аспекти фармацевтичної діяльності у надзвичайних станах» підготовки магістра, галузі знань 22 – Охорона здоров'я, спеціальності 226 – Фармація, промислова фармація, форма навчання – денна, за навчальним планом, затвердженим 2020 р. (перезатвердженим 2023 р.).

Розробник: Сметаніна К.І., к. фарм. н., проф. кафедри фармації та фармакології

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: д.фарм.н., проф. **Федоровська М.І.**

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фармації та фармакології

Протокол № 1 від 5 жовтня 2023 р.

Завідувач кафедри:

д.фарм.н., проф. Федоровська М.І.

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
		Нормативний
Денна форма навчання	Галузь знань: 22 -Охорона здоров'я	Рік навчання: 3-ий
Кількість годин / кредитів: 90 / 3	Спеціальність: 226 -Фармація, промислова фармація	Семестр VI
		Лекції 0
		Практичні 50 год
		Самостійна робота 34 год
		Консультації 6 год
ІНДЗ: немає	Освітньо-професійна програма: «Фармація»	Форма контролю: залік
	Освітній рівень: другий (магістерський)	
Мова навчання		Українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я та по батькові: Сметаніна Катерина Іванівна

Науковий ступінь: кандидат фармацевтичних наук

Вчене звання: доцент кафедри технології ліків та організації і економіки фармації ЛНМУ ім. Данила Галицького

Посада: професор кафедри фармації та фармакології

Контактна інформація: 0957342701, Kateryna.Smetanina@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕТА

1. Анотація. Освітній компонент «Навчальна практика Організаційні аспекти фармацевтичної діяльності у надзвичайних станах» належить до обов'язкових дисциплін професійної підготовки фахівців спеціальності «226 Фармація, промислова фармація», ОПП «Фармація», яка призначена для здобувачів вищої освіти денної форми навчання (5 р.н.).

Вивчення дисципліни будується з урахуванням знань основ тактики надання першої медичної та фармацевтичної допомоги постраждалим у надзвичайних ситуаціях, організації фармацевтичного забезпечення підрозділів охорони здоров'я, методів профілактики, діагностики, надання медичної допомоги і лікування різноманітних захворювань (уражень), хімічної структури, фізико-хімічних та фармакологічних властивостей різноманітних класів лікарських засобів, вражаючих факторів сучасної зброї і особливостей її дії на медичне майно.

Крім того, при вивченні дисципліни використовуються відповідні вміння і навички, що отримані слухачами при вивченні тактики, організації медичного забезпечення військ, військово-польової хірургії, військово-польової терапії, клінічної фармакології, токсикології та медичного захисту, інших клінічних та профілактичних дисциплін. В свою чергу вивчення проблем забезпечення лікарськими засобами, медичною технікою і польовим оснащенням сприяє більш глибокому опануванню військово-спеціальних, клінічних і профілактичних дисциплін.

2. Предметом вивчення ОК «Навчальна практика Організаційні аспекти фармацевтичної діяльності у надзвичайних станах» є чинне законодавство України щодо організації забезпечення лікарськими засобами, медичним майном і технікою у мирний час та в особливий період, в. т.ч. у період екстремальних (надзвичайних) ситуацій.

3. Пререквізити: навчальна практика

а) базується на теоретичних знаннях, здобутих під час вивчення ОК: українська мова (за професійним спрямуванням), патологічна фізіологія, етика і деонтологія у фармації, безпека життєдіяльності, основи біоетики та біобезпеки, гігієна у фармації та екологія, перша долікарська допомога, екстремальна медицина, ознайомча медична практика;

б) інтегрується з фармакологією, фармацевтичним правом та законодавством;

в) передбачає вивчення фармакотерапії з фармакокінетикою, фармацевтичного та медичного товарознавства, токсикологічної та судової хімії, організації та економіки фармації, лікарської токсикології, клінічної фармації та фармацевтичної опіки.

4. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета:

- навчитись надавати домедичну допомогу постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах за умов надзвичайних ситуацій мирного часу і в бойових умовах;
- вміти застосовувати знання у практичній діяльності;
- набути навички використання інформаційних комунікаційних технологій;
- вміти виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- навчитись проводити заходи організації медичного забезпечення в умовах надзвичайного стану;
- ознайомитись з основними принципами медичного забезпечення населення і військ, знати класифікацію санітарних втрат військ;

Завдання:

- діагностувати невідкладні стани та визначати попередній діагноз;
- надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини, спрямовані на рятування та збереження життя людини;
- виконувати медичні маніпуляції;
- визначати основні принципи оцінки стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах;
- проводити оцінку стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах;
- засвоїти організацію і порядок проведення лікувально-евакуаційних заходів серед цивільного населення і військ.

5. Результати навчання (компетентності).

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність (ИИТ): Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності із застосуванням положень, теорій і методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних і соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та нефахової аудиторії.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.
- ЗК 6. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.
- ЗК 7. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.
- ЗК 8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іноземною мовою на рівні, що забезпечує ефективну професійну діяльність.
- ЗК 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 10. Здатність до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді та з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань, попередження небезпечних інфекційних, вірусних і паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками і мікробіологічними особливостями.

ФК 2. Здатність здійснювати консультування щодо рецептурних і безрецептурних лікарських засобів й інших товарів аптечного асортименту; фармацевтичну опіку під час вибору та реалізації безрецептурного лікарського засобу шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, показань і протипоказань керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого із врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних і фізико-хімічних особливостей лікарського засобу та інших товарів аптечного асортименту.

ФК 3. Здатність здійснювати домедичну допомогу хворим і постраждалим у екстремальних ситуаціях та при невідкладних станах.

ФК 12. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

ФК 13. Здатність продемонструвати і застосовувати у практичній діяльності комунікативні навички спілкування, фундаментальні принципи фармацевтичної етики та деонтології, що засновані на моральних зобов'язаннях і цінностях, етичних нормах професійної поведінки та відповідальності відповідно до Етичного кодексу фармацевтичних працівників України і керівництв ВООЗ.

Програмні результати навчання згідно з вимогами освітньої програми:

ПРН 1. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії, яка базується на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.

ПРН 2. Застосовувати знання із загальних і фахових дисциплін у професійній діяльності.

ПРН 3. Дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму і вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності.

ПРН 4. Демонструвати вміння самостійного пошуку, аналізу і синтезу інформації з різних джерел і використання цих результатів для рішення типових та складних спеціалізованих завдань професійної діяльності.

ПРН 6. Аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності.

ПРН 9. Здійснювати професійну діяльність, використовуючи інформаційні технології, інформаційні бази даних, системи навігації, Internet-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології.

ПРН 10. Дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, споживачами, ефективно працювати у команді.

ПРН 13. Проводити санітарно-просвітницьку роботу у фаховій діяльності при виникненні спалахів інфекційних, вірусних і паразитарних захворювань.

ПРН 14. Визначати переваги і недоліки лікарських засобів різних фармакологічних груп з урахуванням їхніх хімічних, фізико-хімічних, біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей. Рекомендувати споживачам безрецептурні лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту з наданням консультативної допомоги та фармацевтичної опіки

ПРН 15. Надавати домедичну допомогу хворим при невідкладних станах та постраждалим у екстремальних ситуаціях.

ПРН 16. Визначати вплив факторів, що впливають на процеси всмоктування, розподілу, депонування, метаболізму та виведення лікарського засобу і обумовлені станом, особливостями організму людини та фізико-хімічними властивостями лікарських засобів.

ПРН 17. Використовувати дані клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень для здійснення моніторингу ефективності та безпеки застосування лікарських засобів.

ПРН 19. Прогнозувати і визначати вплив факторів навколишнього середовища на якість лікарських засобів та споживчі характеристики інших товарів аптечного асортименту під час їх зберігання.

ПРН 24. Планувати і реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-правових актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

ПРН 25. Сприяти збереженню здоров'я, зокрема профілактиці захворювань, раціональному призначенню та використанню лікарських засобів. Виконувати сумлінно свої професійні обов'язки, дотримуватися норм законодавства щодо просування та реклами лікарських засобів. Володіти психологічними навичками спілкування для досягнення довіри і взаєморозуміння з колегами, лікарями, пацієнтами, споживачами.

Структура освітнього компонента

Найменування робіт	Кількість годин					Форма контролю/ Бали
	Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.р.	Конс.	Сам. р.	
Модуль 1. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях						
1.Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах як навчальна дисципліна. Первинний огляд постраждалого	8		4	2	2	T-1 CP-1 IPC-1 PrH-1 ОЦП-1
2.Кровотечі і методи їх зупинки	9		4	1	4	T-1 CP-1 IPC-1 PrH-1 ОЦП-1
3.Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога	6		2		4	T-1 CP-1 IPC-1 PrH-1 ОЦП-1
4.Види ушкоджень у бойових і небойових умовах. Домедична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах	8		4		4	T-1 CP-1 IPC-1 PrH-1 ОЦП-1
5.Надання домедичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях	4		2		2	T-1 CP-1 IPC-1 PrH-1 ОЦП-1
6.Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах	6		4		2	T-1 CP-1 IPC-1 PrH-1 ОЦП-1
7.Засоби масового ураження. Домедична допомога	6		4		2	T-1 CP-1 IPC-1 PrH-1 ОЦП-1
8.Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат. Організація та проведення евакуації пораненого	6		4		2	T-1 CP-1 IPC-1 PrH-1 ОЦП-1

9.Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога	4		2		2	T-1 CP-1 IPC-1 PrH-1 OЩП-1
Разом за модулем 1	57		30	3	24	45 балів
Модуль 2. Основи організації медичного забезпечення населення і військ						
10.Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	3		2		1	T-1 CP-1 IPC-1 PrH-1 OЩП-1
11.Основи цивільного захисту населення. Формування аптечки невідкладної допомоги	8		4	2	2	T-1 CP-1 IPC-1 PrH-1 OЩП-1
12. .Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення	4		2		2	T-1 CP-1 IPC-1 PrH-1 OЩП-1
13. Організація цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів	3		2		1	T-1 CP-1 IPC-1 PrH-1 OЩП-1
14. Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗСУ в умовах збройних конфліктів	6		4		2	T-1 CP-1 IPC-1 PrH-1 OЩП-1
15. Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ	6		4		2	T-1 CP-1 IPC-1 PrH-1 OЩП-1
16. Захист практики. Залік	3		2	1		T-5 CP-5 IPC-5 OЩП-10
Разом за модулем 2	33		20	3	10	55 балів
Разом за практику	90		50	6	34	100 балів

*Форма контролю: IPC – індивідуальна робота студента, CP – самостійна робота, Т-тести, ОЩП- оформлення щоденника практики, PrH- практичні навички.

6. Тематичні плани

Основними організаційними формами навчання є практичні заняття та самостійна робота. Лекції покликані підвищити інтерес студентів до глибшого самостійного вивчення питань ОК. Практичні заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання та формують у здобувачів освіти навички, поглиблюють знання з ОК.

Тематичний план практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах як навчальна дисципліна. Первинний огляд постраждалого	4
2.	Кровотечі і методи їх зупинки	4
3.	Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога	2
4.	Види ушкоджень у бойових і небойових умовах. Домедична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах	4
5.	Надання домедичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях	2
6.	Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах	4
7.	Засоби масового ураження. Домедична допомога	4
8.	Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат. Організація та проведення евакуації пораненого	4
9.	Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога	2
10.	Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	2
11.	Основи цивільного захисту населення. Формування аптечки невідкладної допомоги	2
12.	Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення	2
13.	Організація цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів	1
14.	Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗСУ в умовах збройних конфліктів	2
15.	Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ	2
16.	Захист практики. Залік	2
Разом		50

Тематичний план самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах як навчальна дисципліна. Первинний огляд постраждалого	2
2.	Кровотечі і методи їх зупинки	4
3.	Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога	4
4.	Види ушкоджень у бойових і небойових умовах. Домедична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах	4

5.	Надання домедичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях	2
6.	Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах	2
7.	Засоби масового ураження. Домедична допомога	2
8.	Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат. Організація та проведення евакуації пораненого	2
9.	Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога	2
10.	Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	1
11.	Основи цивільного захисту населення. Формування аптечки невідкладної допомоги	2
12.	Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення	2
13.	Організація цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів	1
14.	Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗСУ в умовах збройних конфліктів	2
15.	Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ	2
16.	Захист практики. Залік	
Разом		40

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента: студент повинен відвідувати лекції і практичні заняття. Пропущені без поважних причин заняття потрібно відпрацювати: підготувати конспект лекції, пройти опитування за темою заняття, оформити щоденник практики.

Політика щодо академічної доброчесності: усі завдання студент повинен виконувати самостійно.

Політика щодо дедлайнів і перескладання: у випадку пропуску лекції без поважної причини студент готує конспект до наступного заняття. До закінчення вивчення модуля студент повинен відпрацювати усі практичні заняття, захистити результати самостійної роботи та належним чином оформити щоденник практики.

Щоденник є основним заліковим документом про проходження навчальної практики, в якому здобувач освіти щоденно веде запис виконаного об'єму робіт усіх видів практики та виконує ряд самостійних завдань. Взірець щоденника додається.

Студент зобов'язаний відвідувати консультації. В кінці практики студент оформляє звіт про проходження навчальної практики із вказанням повного об'єму виконаних робіт, а викладач складає звіт про роботу студента.

До заліку допускаються лише ті студенти, які здали теоретичну та практичну частини практики.

V. Підсумковий контроль

Вивчення освітнього компонента «Навчальна практика Організаційні аспекти фармацевтичної діяльності у надзвичайних станах» проводиться впродовж одного семестру на 3-му році навчання. За результатами поточної навчальної діяльності виставляється залік.

Поточний контроль практики здійснюється щоденно відповідно конкретним цілям теми безпосередньо керівником практики шляхом визначення рівня набутих практичних навичок.

При оцінюванні поточної діяльності студента з навчальної практики критерієм якості її проходження є засвоєння практичних навичок, вмінь, знань, передбачених програмою: перевірка правильності виконання завдань згідно теми, визначення рівня набутих практичних навичок з невідкладної допомоги при різних видах уражень чи поранень, з медичної та фармацевтичної допомоги постраждалим в різних нестандартних та екстремальних ситуаціях. пов'язаних із використанням у т.ч. засобів масового ураження, оформлення результатів військово-медичних досліджень та завдань з надання допомоги, оформлення висновків, контроль ведення щоденника.

Підсумковий контроль проводиться у письмовій формі з метою оцінювання результатів проходження навчальної практики з ОК лише після того, як здобувач освіти отримає допуск. До підсумкового контролю у формі заліку допускаються студенти, які оволоділи практичними навичками, представили звітну документацію та набрали кількість балів за поточний контроль практичних навичок та вмінь, не меншу за мінімальну (60 балів).

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з «Навчальної практики Організаційні аспекти фармацевтичної діяльності у надзвичайних станах» на практиці на підставі результатів виконання ним усіх видів навчальних робіт, передбачених навчальною програмою. Семестровий залік виставляється за результатами поточного контролю теоретичних знань, практичних вмінь і навичок. Якщо загальна сума такого контролю на момент заліку складає 60 і більше балів, студент може отримати залік, не складаючи його.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки (менше 60 балів) або за бажанням підвищити свій результат студент:

- може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, виконати ІРС, перездати відповідну тему, шляхом написання тесту, розв'язання ситуаційної задачі, усного опитування з обов'язковою здачею гербарного матеріалу та ряду взірців якісної ЛРС, тощо);

- складає залік, який включає весь навчальний матеріал освітнього компонента; при цьому він може набрати від 0 до 100 балів, де 60 балів і вище – задовільна /позитивна оцінка.

VI. Розподіл балів і критерії оцінювання

1. Методи та засоби діагностики успішності

Основні методи і засоби діагностики успішності: відвідування лекцій (наявність якісного конспекту); підготовка до практичних занять, усні допуски до практичних робіт; комп'ютерне тестування; якість виконання й оформлення щоденника практики та захист тем; самостійна позааудиторна робота; якість виконаного завдання для самостійного опрацювання, тощо.

2. Оцінювання всіх видів робіт студентів

Максимальна оцінка за семестр складає **100 балів**, що включає оцінювання за поточний контроль.

Загальне оцінювання результатів навчальної практики складається з оцінювання теоретичної та практичної частин, а саме:

- оформлення щоденника практики;
- складання звіту практики (має містити розділ з охорони праці, поточні щоденні записи, висновки та список використаної літератури);
- оформлення самостійної роботи;
- результати тестування та участі студента на занятті (участь в досліджах, експериментах, активність та бажання проводити демонстрацію виконаного завдання);
- виконання індивідуальної позааудиторної роботи з (за бажанням).

Вагу при оцінюванні результатів проходження навчальної практики має кожен вид робіт, передбачений програмою: теоретичний та практичний блок (особливо набуті практичні навички з надання першої медичної / фармацевтичної допомоги).

Щоденне оцінювання результатів проходження навчальної практики

Вид роботи / Бали					Загальний бал
Теми роботи	Тести	Виконання самостійної роботи (ведення щоденника практики, виконання завдань для самостійного опрацювання)	Практичні навички	Захист практики (контрольне опитування, участь у демонстраційних проектах, активність)	
1-15	T-1	CP-1 ОЦП-1	ПрН-1	IPC-1	5
16	T-5	CP-5	ОЦП-10	IPC-5	25
Усього					100 балів

Оцінювання заліку

Форма контролю			Загальний бал
Тести; 30 питань 1 питання - 2 бали; сумарно – 60 балів	Демонстрація набутих практичних навичок; 2 види; 1 вид допомоги – 10 балів; сумарно – 20 балів	Контроль теоретичної підготовки; 4 питання в усній формі; 1 питання – 5 балів; сумарно – 20 балів	100 балів

Перелік питань, що виносяться на залік

1. Визначення поняття «домедична допомога» і правові аспекти її надання;
2. Основні принципи надання домедичної допомоги.
3. Сектори надання медичної допомоги пораненим.
4. Обсяг надання домедичної допомоги.
5. Допомога у секторі обстрілу.
6. Алгоритм з надання домедичної допомоги в секторі обстрілу.
7. Алгоритм з надання домедичної допомоги в секторі укриття.
8. Проведення первинного огляду за алгоритмом САВС.
9. Огляд голови та шиї.
10. Огляд тулубу.
11. Огляд промежини і пахових складок, кінцівок. Закінчення огляду.
12. Засоби індивідуального медичного оснащення військовослужбовця.
13. Причини і ознаки зовнішньої кровотечі.
14. Поняття про критичну зовнішню кровотечу.
15. Техніка зупинки зовнішньої кровотечі: тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка, підняття кінцівки.
16. Кровоспинні засоби на марлевій основі, техніка їх застосування.
17. Показання і техніка накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток.
18. Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі.
19. Алгоритм зупинки кровотечі.
20. Причини і ознаки внутрішньої кровотечі.
21. Домедична допомога при внутрішній кровотечі.
22. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення.

23. Стадії шоку.
24. Основні принципи надання допомоги та лікування шоку.
25. Алгоритм надання домедичної допомоги при ознаках гіповолемічного шоку.
26. Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів.
27. Причини непрохідності дихальних шляхів.
28. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів.
29. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів (закидання голови, виведення нижньої щелепи; введення носо,-рото,-горлових повітроводів).
30. Алгоритм оцінки дихання і відновлення прохідності дихальних шляхів.
31. Особливості видалення стороннього тіла з дихальних шляхів вагітної жінки, огрядної людини, немовляти.
32. Техніка штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицевої маски, мішком АМБУ) .
33. Алгоритм надання домедичної допомоги при проникаючому пошкодженні грудної клітини.
34. Пневмоторакс: види, ознаки, домедична допомога.
35. Алгоритм виконання декомпресії при напруженому пневмотораксі.
36. Причини та ознаки ран м'яких тканин.
37. Причини та ознаки проникаючих і непроникаючих ран черепа, грудної клітки, живота.
38. Особливості бойових поранень.
39. Протекція ран накладанням пов'язок. Техніка накладання пов'язок при пораненнях черепа, ока, вуха, нижньої щелепи.
40. Особливості накладення пов'язок при проникаючих пораненнях живота. Алгоритм надання домедичної допомоги при травмі живота.
41. Причини та ознаки травм голови. Класифікація, алгоритм надання домедичної допомоги при травмах голови.
42. Причини та ознаки травми хребта. Класифікація, алгоритм надання домедичної допомоги при підозрі на пошкодження хребта.
43. Причини та ознаки травми тазу. Надання домедичної допомоги при підозрі на пошкодження тазу.
44. Причини та ознаки травми живота. Надання домедичної допомоги при підозрі на пошкодження живота.
45. Види травм кінцівок (переломи: відкриті і закриті, розтягнення зв'язок, вивихи), причини та ознаки.
46. Надання домедичної допомоги при дорожньо-транспортній пригоді (ДТП).
47. Особливості надання домедичної допомоги при відкритих переломах.
48. Транспортна іммобілізація табельними та пристосованими засобами .
49. Опіки. Класифікація, ознаки.
50. Особливості надання домедичної допомоги при хімічних опіках.
51. Надання домедичної допомоги при ураженнях бойовими вогнесумішами.
52. Відмороження. Класифікація, ознаки.
53. «Траншейна стопа», ознаки.
54. Замерзання, ознаки.
55. Профілактика та надання медичної допомоги при відмороженнях і замерзаннях в бойових і не бойових умовах.
56. Особливості ураження електрострумом. Надання домедичної допомоги при ураженнях електрострумом.
57. Опіки ока. Клінічні ознаки, домедична допомога.
58. Хімічні пошкодження ока, клінічні ознаки, домедична допомога.
59. Причини, діагностика і домедична допомога при судомах.
60. Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, комі невідомої етіології.
61. Причини, діагностика і надання домедичної допомоги при болі в серці (стенокардія, інфаркт), інсульті.

62. Причини, діагностика і надання домедичної допомоги при гострому болю в животі.
63. Поняття про хімічну зброю.
64. Медичний захист від хімічної зброї.
65. Медична евакуація.
66. Підготовка поранених (уражених) до евакуації.
67. Організація надання допомоги під час транспортування в бойових та не бойових умовах.
68. Чинники що впливають на людину, викликані дією екстремальної ситуації
69. Особливості екстремальної поведінки в екстремальних ситуаціях: стрес, його види та стадії розвитку; паніка, правила поведінки при паніці.
70. Принципи надання допомоги постраждалим при розладах поведінки внаслідок дії екстремальної ситуації.
71. Поняття “бойовий стрес”.
72. Критерії (ознаки) бойового стресу легкого ступеню.
73. Надання домедичної допомоги при бойовому стресі легкого ступеню.
74. Критерії (ознаки) бойового стресу важкого ступеню.
75. Надання домедичної допомоги при бойовому стресі важкого ступеню.
76. Профілактика бойової втоми та бойового стресу.
77. Конституція України про захист життя, здоров'я і безпеку людини.
78. Кодекс цивільного захисту України.
79. Закон «Про екстрену медичну допомогу».
80. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, структура та режими її діяльності.
81. Мета, завдання, принципи цивільного захисту населення і територій.
82. Сили і засоби цивільного захисту.
83. Поняття про надзвичайні ситуації.
84. Класифікація та основні причини виникнення надзвичайних ситуацій в Україні.
85. Медико-санітарні наслідки стихійних лих і техногенних катастроф.
86. Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту.
87. Характеристика осередку радіаційного, хімічного і біологічного ураження.
88. Засоби індивідуального захисту населення, класифікація.
89. Засоби захисту органів дихання, класифікація.
90. Засоби захисту шкіри.
91. Засоби колективного захисту, їх призначення і класифікація.
92. Правила перебування у захисних спорудах.
93. Поняття про карантин та обсервацію.
94. Здійснення заходів екстреної і специфічної профілактики. Протиепідемічний режим.
95. Мета і завдання лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру.
96. Застосування профілактичних медичних препаратів, проведення необхідних гігієнічних та інших заходів.
97. Основи планування і застосування медичних сил і засобів на випадок НС.
98. Етапи медичної евакуації служби медицини катастроф територіальних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (СМК ТЦ ЕМД та МК), їх організація та завдання
99. Особливості організації медичної допомоги дітям за умов надзвичайних ситуацій.
100. Планування заходів цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів.
101. Визначення та класифікація санітарних втрат, їх характеристика.
102. Величина санітарних втрат. Фактори, що впливають на їх розміри.
103. Сучасна структура санітарних втрат, її залежність від зброї, що використовує противник.

104. Вплив величини і структури санітарних втрат на організацію медичного забезпечення військ.
105. Основні завдання медичної служби ЗС України на воєнний час.
106. Організаційна структура медичної служби ЗС України.
107. Поняття та зміст лікувально-евакуаційного забезпечення.
108. Сутність сучасної системи ЛЕЗ, її основоположні принципи.
109. Поняття про етап медичної евакуації. Завдання та принципова схема розгортання етапу медичної евакуації.
110. Медичне сортування. Визначення поняття, його завдання.
111. Організація медичного сортування поранених та хворих.
112. Медична евакуація. Визначення поняття, її мета та призначення.
113. Санітарно-транспортні засоби, що використовуються для евакуації поранених та хворих.
114. Особливості організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів при ліквідації наслідків застосування противником зброї масового ураження.

VII. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

IX. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна (базова)

1. Екстрена медична допомога військовослужбовцям на догоспітальному етапі в умовах збройних конфліктів: Навч. посібник; за ред. проф. Бадюка М.І.. Київ. 2018. 203 с.
2. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник / В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін. Київ. 2016. 400 с.
3. Стандарт підготовки І-СТ-3: Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини (видання 2). К: «МП Леся», 2015. 148 с.
4. Стандарт підготовки «Фахова підготовка санітарного інструктора роти (батареї)» (вид. 1). Київ. 2015. 191 с.

Додаткова

1. Біобезпека: практичний poradник; за ред. проф. В.М. Запорожана, проф. М.І. Бадюка. Одеса, ОНМедУ. 2018. 431 с.
2. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін. К.: НВП "Інтерсервіс", 2014. 84 с.
3. Домедична допомога: Навч.-метод. посіб. для вищих мед. (фарм.) закладів. Схвалено МОЗ / О.Ф. Козлова. К., 2017. 49 с.
4. Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи): посібник; За ред. проф. О.В. Богомолец, проф. Г.Г. Роціна. Київ. Юстон. 2016. 212 с.

5. Кодекс цивільного захисту України (Відомості Верховної Ради (ВВР). 2013. № 34-35. ст.458.

6. Організація медичного забезпечення військ: Підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти України III-IV рівнів акредитації / За ред. проф. Бадюка М.І. К.: “МП Леся”, 2014. 430 с.

Електронні інформаційні ресурси.

1. Сайт Міністерства охорони здоров’я України: <http://www.moz.gov.ua/>.

2. Інформаційно правовий портал «Закони України»: <http://uazakon.com/>.

3. Про затвердження Примірних штатних нормативів центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги: Наказ МОЗ України від 23.02.2012 № 129. Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/hsr_reformlaw/

4. Постанова КМУ «Про затвердження Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях» // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/192-99-%D0%BF>.

5. Сайт Верховної Ради України: Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.

6. Сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій: Режим доступу: <http://www.mns.gov.ua/>.

7. Про затвердження Примірних штатних нормативів центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги: Наказ МОЗ України від 23.02.2012 № 129. Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/hsr_reformlaw/.

8. <http://www.euro.who.inf>.